

befale det foreliggende Lovforslag, som jeg haaber vil blive sendt i Udvalg til nærmere Prøvelse.

Eduard Larsen: Det er overmaade let at se Karakteren af det Lovforslag, som nu foreligger til Behandling, forberedt ved Kommissionens Arbejde. Kort udtrykt tør man vel sige, at det, der ved Lovforslaget tilstræbes, er at lave et Udløb, som tillader Vandet at strømme meget levende og livligt ud og ind, at gøre Fjorden til en Brakvandsfjord af en vis Saltholdighed, og at mestre Vandet ved til enhver Tid at anvende Stigbord. Denne Løsning er saa overordentlig simpel, at man næsten maa spørge sig selv: Hvorfor er denne Løsning ikke kommet før? Og jeg kan ikke nægte, at denne Løsningens Simpelhed for mig har haft den Betydning at gøre Løsningen noget mistænkt i mine Øjne. Det skal jeg siden komme tilbage til.

Med de ved Vedtagelsen af den foreslaaede Lov foraarsagede Værdiforskydninger forholder det sig, som ogsaa delvis oplyst af den ærede foregaaende Taler (Hauge), saaledes, at de for Fiskeriet ikke vil betyde nogen væsentlig Forandring fra Aarene før 1910. Det samme bliver Tilfældet med Skibsfarten. Man kan se af Kommissionsbetænkningen, at det ventes, at Udløbet som Regel skal kunne befæres af Skibe, der har et Dybgaende af 1,5 Meter, altsaa Fartøjer af lignende Størrelse, som de havde, hvormed man kunde befære Nyminde-Kanalen. Angaaende Landbruget er det til en vis Grad rigtigt, hvad den ærede foregaaende Taler oplyste, at efter den Beregning, som Kommissionen har anlagt, vil der for Landboerne blive en Værdiforøgelse fra 4,5 til 14,5 Mill. Kr., men det er vel at mærke en aarlig Forøgelse af Værdierne, der menes. For øvrigt svækkes dette Tal paa 10 Mill. Kr. derved, at der kun er taget Hensyn til de øjeblikkelige Tilstande. Naar man tænker sig Fjorden i sin endelige Ordning, hvis jeg maa bruge det Ord, vil Rørskæret være vokset saaledes, at man med nogen Ret kan projektere, at Stigningen vil blive i Forholdet fra 16 Mill. til 21,6 Mill., det vil sige, at den aarlige Gevinst bliver 5,6 Mill. Kr. Det betyder en kapitaliseret Gevinst af over 100 Mill. Kr., og ikke, som det ærede Medlem fra Bornholm (Hauge) mente, af 10 Mill. Kr. Naar det er Forholdet, vil man kunne se, at det Spørgsmaal, som her for første Gang kastes ind i Debatten for Alvor, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Befolkningen skal skyde noget til Foran-

staltningen, paatrænger sig med overordentlig stor Vigtighed.

Paa Forhaand kan man ikke sige andet, end at 600,000 Kr. i Tilskud af de paagældende, der skal høste Fordelen af Foranstaltningerne, er en meget lille Sum. Til det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), der mente, at dette Forhold kunde ordnes ved en særlig Lov, maa jeg ligesom den ærede foregaaende Taler sige, at det anser jeg for ganske udelukket. Det er en Helhed, her er Tale om. Hvis Sagen bør gennemføres, bør den gennemføres med det Tilskud, de paagældende Ægne naturligt bør yde. Naar det ærede Medlem taler om, at Tilskuddet kunde ydes i 20 Aar, vil jeg sige, at hvis man skulde indlade sig paa at lade Forholdet afvikles gennem en Aarrække, altsaa ligesom først komme til Ende efter en Aarrække, kunde jeg kun tænke mig denne Ordning under det Vilkaar, at man bestemte, at ligesom Beboerne først faar den fulde Gevinst efterhaanden og derfor først efterhaanden svarer det fastsatte Beløb, saaledes maa de, indtil Sagen er tilendebragt, deltage i Risikoen. Hvis den Tanke, det ærede Medlem gjorde sig til Talsmand for, blev gennemført, vilde jeg finde det rimeligt, at der ved Siden af den Foranstaltning blev stillet den Betingelse, at indtil Sagen blev ført igennem, og indtil de Tab er lidt, som antagelig skal lides ved delvis Nedbrydning af Værkerne, skulde disse Tab fordeles paa den Del af Befolkningen, som har Fordel af Sagen, med Kvotadele, afpassede efter de enkeltes Fordel. Men det er naturligvis foreløbig noget, man vanskelig kan forhandle i Salen, og som maa forhandles dels med Ministeren, dels indenfor Udvalget, saa jeg skal ikke yderligere fordybe mig deri.

Naar jeg har Mistanke til Lovforslaget, ligger det i to Omstændigheder. Den første er min Usikkerhed med Hensyn til Holdbarheden af de foreslaaede Værker. Jeg har altid forstaaet det saaledes — og jeg er i den Henseende blevet noget overrasket ved at se Kommissionsbetænkningen —, at naar man byggede, som man siger i tør Grund, under Tørlægning, var man sikker paa Holdbarheden af de opførte Værker, men af Kommissionsbetænkningen, f. Eks. af en Udtalelse Side 77, som netop angaar Kommissionens eget Forslag, fremgaar det, at Værkerne i og for sig er nedbrydelige, at de ikke ubetinget er stærke. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg oplæse et Par Ord, der staar: „For selve Værket vil det i Almindelighed